

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 82

**Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına
Dair Kanun Tasarısı ve Milli Savunma
Komisyonu Raporu
(1/524)**

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/524 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
  - Genel Gerekçesi 4
  - Madde Gerekçeleri 5
- **Milli Savunma Komisyonu Raporu 6**
- **Muhalefet Şerhleri 8**
- **Tasarı Metni 12**
- **Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 12**

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-433/3755

22/11/2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Savunma Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 16/11/2011 tarihinde kararlaştırılan "Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/524)	
ESAS	Milli Savunma Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Anayasanın 72 nci maddesinde, vatan hizmetinin her Türk'ün hakkı ve ödevi olduğu belirtildikten sonra; bu hizmetin Türk Silahlı Kuvvetlerinde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getirileceği veya getirilmiş sayılacağına kanunla düzenleneceği belirtilmiştir.

Askerlik hizmetinin ne şekilde yerine getirileceğine ilişkin hususlar 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu ile 1111 sayılı Askerlik Kanununda düzenlenmiş olup; bu hizmet bedelli veya dövizle askerlik uygulaması şeklinde de yerine getirilebilmektedir.

Bedelli askerlik uygulaması daha önce üç kez yapılmıştır. 16/4/1987 tarihli ve 3358 sayılı ve 21/5/1992 tarihli ve 3802 sayılı Kanunlar ile büyük miktarlara ulaşan saklı, bakaya ve yoklama kaçağı birikiminin engellenmesi amaçlanmıştır. 2/11/1999 tarihli ve 4459 sayılı Kanun ile yapılan uygulama ise 17 Ağustos 1999 tarihinde Marmara Bölgesinde meydana gelen deprem felaketinde uğranılan ağır kayıpların ve bu afet nedeniyle doğan zararların giderilmesine katkıda bulunmak amacıyla taşınmaktadır.

1111 sayılı Askerlik Kanununun 86 ncı maddesine tabi yoklama kaçaqları ile aynı Kanunun 89 uncu maddesine tabi bakaya sayılarının her geçen yıl arttığı gözlemlenmektedir. Bu birikimin engellenmesi amacıyla hazırlanan Tasarı ile 30 yaşından gün almış olan yükümlüler, bedel ödemek ve temel askerlik eğitimine tabi tutulmamak suretiyle askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılacaklar, haklarında saklı, yoklama kaçağı ve bakayadan dolayı idari ve adli soruşturma ve kovuşturma yapılmayacak ve

başlatılmış olanlar ise sona erdirilecektir. Bu uygulama ile elde edilecek gelir; şehit yakınları, gaziler, özürlüler, muhtaç erbaş ve er aileleri, Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil)'ne mensup vazife malülleri ile emniyet hizmetleri sınıfına mensup vazife malüllerine yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerinin finansmanında kullanılacaktır.

Tasarıda öngörülen yaş sınırı; terörle mücadelenin etkin bir şekilde yürütülmesine devam edilmesi, herhangi bir zafiyete meydan verilmemesi ve askeri hizmetin gerektirdiği Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu erbaş ve er sayısı dikkate alınarak belirlenmiştir. Diğer taraftan, askerlik hizmetinin gerektirdiği sonuçları doğurmadığından temel askerlik eğitimi uygulamasına son verilmiştir.

Yurtdışında oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek sahibi olarak çalışan vatandaşlarımızın askerlik hizmeti nedeniyle iş kaybına uğramamaları amacıyla getirilen dövizle askerlik hizmetinden her geçen yıl birçok vatandaşımız istifade etmektedir. Geçen zaman içerisinde birçok vatandaşımız, izin ve benzeri nedenlerle temel askerlik eğitimine katılmak için ülkemize gelemediğinden dolayı dövizle askerlik hizmeti kapsamından çıkarılmıştır. Bedelli askerlikte olduğu gibi dövizle askerlikte de temel askerlik eğitiminin kaldırılmasının, yukarıda belirtilen gerekçelere ek olarak özellikle kendi nam ve hesabına serbest meslek faaliyeti icra eden yükümlülerin işyerlerini kapatmak zorunda kalmadan askerlik hizmetlerini yerine getirmelerini sağlayacağı ve böylece yurtdışında çalışan vatandaşlarımızın iş hayatını olumlu yönde etkileyeceği değerlendirilmektedir.

Tasarı ile 30 yaşından gün almış olan yükümlülerin, bedel ödemek ve temel askerlik eğitimine tabi tutulmamak suretiyle askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmaları ve dövizle askerlik hizmeti kapsamından temel askerlik eğitiminin çıkarılması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, dövizle askerlik hizmeti şartlarından olan temel askerlik eğitimi şartı kaldırılmakta ve bu çerçevede dövizle askerlik hizmet bedeli yeniden belirlenmektedir.

Madde 2- Madde ile, temel askerlik eğitimi şartının kaldırılması nedeniyle dövizle askerlik hizmetinin uygulanmasına yönelik olarak yayımlanan yönetmelik kapsamından celp, sevk, eğitim, izin, sağlık, özlük hakları, geçici ve kesin terhis işlemlerine ilişkin hususlar çıkartılmaktadır.

Madde 3- Madde ile, 1111 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinde yapılan değişikliklere paralel olarak, daha önce dövizle askerlik hizmeti kapsamından çıkartılan yükümlüler hakkında geçici 43 üncü gereğince başlatılan uygulamanın kapsamından temel askerlik eğitimi şartı kaldırılmakta, bu çerçevede dövizle askerlik hizmet bedeli yeniden belirlenmekte ve 45 yaş üstündekilerin daha fazla döviz ödeyerek temel askerlik eğitimine tabi tutulmamalarına ilişkin düzenleme kaldırılmaktadır.

Madde 4- Madde ile, 1111 sayılı Kanuna dört geçici madde eklenmektedir.

Geçici 46 ncı madde ile; 30 yaşından gün almış olan yükümlülerin, bedel ödemek ve temel askerlik eğitimine tabi tutulmamak suretiyle askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmaları öngörülmektedir.

Geçici 47 nci madde ile; Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce temel askerlik eğitimini süresi içinde yapmadıkları gerekçesiyle dövizle askerlik hizmeti kapsamından çıkarılanlardan, halen ek 1 inci ve geçici 43 üncü maddelerde belirtilen diğer yararlanma şartlarını taşıyanların eski miktarlar üzerinden ödemelerini süresi içinde tamamladıklarını konsolosluklara müracaatla belgelendirmeleri kaydıyla, muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılacakları hükme bağlanmaktadır.

Geçici 48 inci madde ile; Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, temel askerlik eğitimlerini tamamlamalarını müteakip askerliğe elverişsiz hale gelen, vefat eden, Türk vatandaşlığından çıkmalarına izin verilen veya Türk vatandaşlığını kaybedenler ile ödeme ve temel askerlik eğitimi yükümlülüklerini süresi içinde tamamladıklarından kesin terhise hak kazananlara geri ödeme yapılmayacağı konusuna açıklık getirilmektedir.

Geçici 49 uncu madde ile; Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce dövizle askerlik hizmetinden yararlanmak üzere başvuranlar hakkında, temel askerlik eğitimi hariç başvuru tarihinde yürürlükte olan mevzuat hükümlerinin uygulanacağı öngörülmektedir.

Madde 5- Yürürlük maddesidir.

Madde 6- Yürütme maddesidir.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Milli Savunma Komisyonu

24/11/2011

Esas No: 1/524

Karar No: 2

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Savunma Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça, 22/11/2011 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen (1/524) esas numaralı "Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24/11/2011 tarihli 3 üncü toplantısında, Hükümeti temsilen Milli Savunma Bakanı Sn. İsmet YILMAZ ve beraberinde Bakanlık yetkilileri, Maliye Bakanlığı ile Genelkurmay Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarıda; belirli bir yaş şartının aranması, belirli bir tutarın ödenmesi ve temel askerlik eğitime tabi tutulmamak suretiyle askerlik hizmetinin yapılmış sayılması ile dövizle askerlik uygulaması ile ilgili düzenlemeler yer almaktadır. Ayrıca Tasarı gereğindedir;

- Öngörülen yaş sınırının, terörlü mücadelede etkin bir şekilde yürütülmesine devam edilmesi, herhangi bir zafiyete meydan verilmemesi ve askeri hizmetin gerektirdiği Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu erbaş ve er sayısı dikkate alınarak belirlendiği,

- Tasarı ile 30 yaşından gün almış olan yükümlülerin, bedel ödemek ve temel askerlik eğitime tabi tutulmamak suretiyle askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmalarının ve dövizle askerlik hizmeti kapsamından temel askerlik eğitiminin çıkarılmasının amaçlandığı,

- Elde edilen gelirin; şehit yakınları, gaziler, özürhaneler, muhtaç erbaş ve er aileleri, Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup vazife malulleri ile emniyet hizmetleri sınıfına mensup vazife malullerine yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerinin finansmanında kullanılacağı, bedelin ödeme usul ve esasları ile kaynağının kullanılmasına ilişkin esasların Bakanlar Kurulu kararıyla düzenleneceği,

- Yoklama kaçağı ve bakaya sayılarının her geçen yıl artmakta olduğu ve bu tasarıyla bunun azaltılmak istendiği, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerde, Milli Savunma Bakanı Sn. İsmet YILMAZ yapmış olduğu sunuş konuşmasında;

- Askerlik hizmetinin bir kamu hizmeti olduğunu,

- Bedelli askerlik uygulamasının bugüne kadar 3 defa yapıldığını, 16/4/1987 tarihli ve 3358 sayılı ve 21/5/1992 tarihli ve 3802 sayılı Kanunlar ile büyük miktarlara ulaşan saklı, bakaya ve yoklama kaçağı birikiminin engellenmesinin amaçlandığını, 2/11/1999 tarihli ve 4459 sayılı Kanun ile yapılan uygulamanın 17/8/1999 tarihinde Marmara Bölgesinde meydana gelen deprem felaketinde uğranılan ağır kayıpların ve bu afet nedeniyle doğan zararların giderilmesine katkıda bulunmak amacıyla taşıdığı,

- Yükümlülere kanunun yayımı tarihi itibarıyla 6 aylık süre tanındığını ve belirlenen bedelin iki taksit halinde ödenebileceğini,

- Yurtdışında oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek sahibi olarak çalışan vatandaşlarımızın askerlik hizmeti nedeniyle iş kaybına uğramalarının amaçlandığını,

- Temel askerlik eğitiminin kaldırılmasının, özellikle kendi nam ve hesabına serbest meslek faaliyeti icra eden yükümlülerin işyerlerini kapatmak zorunda kalmadan askerlik hizmetlerini yerine getirmelerini sağlayacağını ve böylece yurtdışında çalışan vatandaşlarımızın iş hayatını olumlu yönde etkileyeceğini,

- Yaş düzeltmelerinin bu Tasarıyla getirilmek istenen uygulamayı etkilemeyeceğini, ifade etmişlerdir.

Tasarının geneli üzerindeki müzakereler esnasında Komisyon üyesi milletvekilleri tarafından Tasarı üzerinde olumlu görüşler ifade edilmiş, buna karşın bazı Komisyon üyesi milletvekillerce de Tasarıyla ilgili olarak, belirlenen bedelin yüksek olduğu, yaş şartının indirilmesi gerektiği, 21 günlük temel askerlik eğitiminin kaldırılmış olmasının sakıncalı olacağı, yararlanacak yükümlülerin tespiti açısından belirli bir tarihin öngörülmesinin yararlı olacağı eleştirileri getirilmiştir.

Bu açıklamaların ardından Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmış ve maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Maddelerin görüşmeleri sonucunda Tasarının; 1 inci, 2 nci, 3 üncü, 4 üncü maddesine ekli Geçici Madde 46, Geçici Madde 47, Geçici Madde 48 ve Geçici Madde 49 ile birlikte 4 üncü maddesinin tamamı, yürürlüğe ilişkin 5 inci ve yürütmeye ilişkin 6 ncı maddesi aynen oy çokluğu ile kabul edilmiştir. Tasarının tümü aynen oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Oğuz Kağan Köksal</i>	<i>Şirin Ünal</i>	<i>Dilek Yüksel</i>
Kırıkkale	İstanbul	Tokat
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mustafa Akış</i>	<i>Ali Demirçalı</i>	<i>Ahmet Toptaş</i>
Konya	Adana	Afyonkarahisar
	(Karşı oy yazısı vardır)	(Karşı oy yazısı vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Ruhi Açıkğöz</i>	<i>Husamettin Zenderlioğlu</i>	<i>Turhan Tayan</i>
Aksaray	Bitlis	Bursa
		(Muhalefet şerhi vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Tülin Erkal Kara</i>	<i>Mehmet Süleyman Hamzaoğulları</i>	<i>Fevai Arslan</i>
Bursa	Diyarbakır	Düzce
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Şahin</i>	<i>Edip Semih Yalçın</i>	<i>Gülây Dalyan</i>
Gaziantep	Gaziantep	İstanbul
	(Muhalefet şerhi ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Erdal Kalkan</i>	<i>Yıldırım Mehmet Ramazanoğlu</i>	<i>Osman Kahveci</i>
İzmir	Kahramanmaraş	Karabük
Üye	Üye	Üye
<i>Ömer Faruk Öz</i>	<i>Münir Kutluata</i>	<i>Halil Özcan</i>
Malatya	Sakarya	Şanlıurfa
	(Muhalefet şerhi ektedir)	
Üye	Üye	
<i>Orhan Düzgün</i>	<i>Koray Aydın</i>	
Tokat	Trabzon	
(Karşı oy yazısı vardır)	(Muhalefet şerhi ektedir)	

KARŞIOY YAZISI

Milli Savunma Komisyonunda görüşülen 1/524 sayı ve 24.11.2011 tarihinde kabul edilen "Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile ilgili Karşioy görüşümüz vardır.

Şöyle ki;

CHP Grup Başkanvekili M. Akif Hamzaçebi tarafından verilen 23. Dönemde TBMM Başkanlığına verilmiş ve 24. Dönemde yenilenmiş olan 2/66 esas numaralı kanun teklifi de Askerlik Kanununa bir geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi bedelli askerlik konusunda düzenleme yapılmasını, istenildiği bir teklif olup, Hükümet tasarısı ile birleştirilerek birlikte görüşülmesi gerektiği yolundaki önerimiz reddedilmiştir. Bu kanun teklifinin komisyona havale edilmemiş olmasını Meclisin keyfi yönetiminin bir tasarrufu olduğunun tespiti anlamına geldiğini de belirtiyoruz.

Bizim önergemizden 1 gün sonra bedelli askerlik konusundaki tavrımızı eleştiren Başbakan Sn. Recep Tayyip Erdoğan medyanın karşısına geçip her zamanki üslubu ile "Eğer referanduma gitme durumu olursa biz kalkarız böyle bir süreyi referanduma taşırız ki, halkımız bunun kararını versin. Ben şahsen böyle bir sorumluluğun altına R. Tayyip Erdoğan olarak giremem. Çünkü parası olan var olmayan var. Bastırarak parayı askerlikten kurtulacak, parası olmayan gidecek askerlik yapacak. Kimlerle görüştüysen ben, kenar köşedeki izbe yerlerdeki vatandaşım onlar bu işe sıcak bakmıyor. Biz yola çıkarken kimsesizlerin kimi olarak yola çıktık. Sessiz yığınların sesi olarak çıktık. O zaman sormamız, ona göre adımımızı atmamız lazım" diyordu. Bu kanun tasarısı ile sesiz yığınların sesini veya beklentilerin makul derecede karşılanmadığını belirtmek istiyoruz.

CHP'nin parası olmayan halk çocuklarının da bedelsiz olarak askerliğini yapmış sayılması konusunda vermiş olduğu kanun teklifinin hükümet tasarısı ile birleştirilerek görüşülmemesi usule aykırıdır.

Karşı olduğumuz aşağıdaki maddelere göre,

Madde 4-21.06.1927 tarihli ve 1111 sayılı Kanunun geçici eklenen Geçici 46. Maddesinde 30 yaşından gün almış olması ifadesi muallak olası ve yürürlüğe girme tarihi net olmadığından her geçen gün birilerinin yasadan yararlanmasından zaman kaybı yaşayacaktır. Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte her ne sebeple olursa olsun henüz fiili askerlik hizmetine başlamamış 1 Ocak 1983 tarihinden önce doğan ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu ile 1111 sayılı Askerlik Kanununa tabi yükümlülükler, istekleri halinde, bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde askerlik şubelerine başvurmaları ve yıllık gelirleri toplamı;

- 12.000 Türk Lirasından az olanların veya hiç geliri olmayanların her hangi bir bedel ödememeleri.
- 25.000 Türk Lirasından az ve 12.000 Türk Lirasından fazla olanların 7.500 Türk Lirası ödemeleri,
- 25.000 Türk Lirasından fazla olanların 15.000 Türk Lirası ödemeleri, halinde Genel Kurmay Başkanlığınca belirlenecek birlik ve kurumlarda temel askerlik eğitimlerini yapmaları şartıyla askerlik hizmetlerini yerine getirmiş sayılırlar, şeklinde olmasını önermiştik.

Bu madde ile parası olan vatandaş gözetilmiş olup Kanun önünde eşitsizlik ilkesi zedelenmiş olmaktadır. TÜİK verilerine göre 12 milyon kişinin maddi geliri yoksulluk sınırının altındadır. Yoksul ailelerin çocukları bu maddedeki belirlenen bedeli karşılamada zorluk çekecektir. Tasarının 4. Maddesine "Geçici madde 50'nci maddenin eklenmesi ile ilgili olarak bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce askerlik görevini ifa etmek üzere silah altına alınan kişiler, bu kanunla belirlenen koşulları taşımaları ve Kanunda öngörülen tutardan fiilen yaptıkları askerlik hizmeti süresini, kıyaslama yoluyla bulunacak tu-

tarı, Kanunda belirtilen sürelerde ödemeleri koşuluyla kendilerinin istemi üzerine terhis edilir” şeklindeki önerimizin reddedilmesini Anayasanın adalet ve eşitlik ilkelerine aykırı bulmaktayız.

Tasarının 5. Maddesinin “bu kanun 01.01.2012 tarihinde yürürlüğe girer” şeklinde değişiklik önerimizin reddi uygulamada yaşanabilecek olası kargaşaların ve hesap hatalarının önüne geçilmesini amaçladığı halde reddini de olumlu bulmuyoruz.

Tüm bunlar ile beraber usul olarak CHP Grup Başkanvekili M. Akif Hamzaçebi'nin teklifinin yine aynı konuda CHP Milletvekili Aydın Ağan Ayaydın'ın teklifinin kanun tasarısı ile birleştirilmemiş olması ve tasarının iç tüzük hükümlerine göre Alt komisyon oluşturulmadan görüşülmesi nedeniyle karşı oy görüşümüzü saygılarımızla belirtiriz.

25.11.2011

Ahmet Toptaş

Afyonkarahisar

Orhan Düzgün

Tokat

Ali Demirçalı

Adana

Milli Savunma Komisyonu Üyesi

CHP Grubu Sözcüsü

MUHALEFET ŞERHİ

MİLLİ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Komisyonunda kabul edilen Bedelli Askerlik kanun tasarısının 3. maddesine karşıyım.

Karşı görüşüm:

“Temel Eğitim her Türk erkeği için lazımdır ve onur vesilesidir.”

Arz ederim.

Turhan Tayan

Komisyon Üyesi

Bursa Milletvekili

MUHALEFET ŞERHİ

(22.11.2011 tarih ve 3755 sayı ile TBMM Başkanlığına sunulan "Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı")

Bedelli Askerlik olarak ifade edilen "Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"na problem yaşayan yükümlülerin sorununun çözümü ve kamu oyundaki beklentinin cevaplandırılması açısından destek vermekle birlikte, adaletsiz hüküm ihtiva eden maddelerinin düzeltilmemiş olmasını yanlış buluyoruz.

Diğer konuyu bugüne kadar geciktirip, kalıcı bir düzenleme yapmak yerine geçici bir tedbire başvurulmuş olmasını bir eksiklik olarak görüyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisi'nin baştan beri olumlu, destekleyici ve kolaylaştırıcı siyasi tavrı bugünkü aşamaya gelinmesinde önemli bir rol oynamıştır.

Bedelli askerlikle ilgili yasa tasarısı Komisyonumuza kadar gelmiş ve görüşülmüştür.

Ancak, çıkacak bedelli askerlik yasası kapsamında bazı pürüzlerin ve telafi edilmesi gereken tarafların düzeltilmesine fırsat olmamıştır.

Parası olanın bedelli askerlik yapabileceği, olmayanın ise bundan yararlanamayacağı görüntüsü netlik kazanmıştır.

Bu tasarıdaki adaletsiz, eşitsiz ve vicdanları sızlatan tablonun düzeltilip yurtdışındaki vatandaşlarımızı da ilgilendiren bedelli rakamının aşağı çekilerek kısmi bir iyileşmeye gidilmesi doğru ve hakkeniyetli olacaktır.

Bunun yanı sıra TSK'nın askerlik sistemi ve genel haliyle personel rejimiyle ilgili yaklaşımlar, öneriler de sürekli olarak canlı tutulmaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi de TSK'nın personel rejiminin yeniden düzenlenmesini ve bu konunun süratle neticeye ulaştırılmasını istemektedir.

Askerlik süresinden profesyonel orduya kadar bazı teklif ya da görüşler kamuoyuna yansımakta ve taraflar kendi ideolojik tutum ve duruşlarına göre fikir oluşturmaktadır.

Bu kapsamda millet ordusu olan Türk Silahlı Kuvvetleri, hükümetin sinsi ve gizli emelleri çerçevesinde çekişme alanına itilmekte ve yıpratılmaktadır.

Bölücülük tehdidinin ve bölgesel çatışma risklerinin üst düzeyde şekillendiği bugünkü zaman aralığında, Türk ordusunun hırpalanması ve kötü niyetlilerin tacizine maruz bırakılması çok acı ve vahim neticelere neden olabilecektir.

Bu olumsuzlukların önüne geçilebilmesi amacıyla, partimiz, yeni bir askerlik sisteminin samimiyetle ve ihtiyaçlara uygun şekilde hayata geçirilmesini arzulamaktadır.

Bu itibarla TSK'nın personel rejimi sağlam ve güvenli esaslara bağlanmalı ve artık siyasi gündemin tamamen dışına çıkarılmalıdır.

AKP Hükümeti'nin Türk Silahlı Kuvvetleri'yle işbirliği ve diyalog halinde yapacağı çalışmalar sonucunda, askerlik süresi ve kapsamıyla ilgili belirlenen ihtiyaçların giderilmesi mümkün olabilecektir.

Şüphesiz askerlik görevinin ifasında eşitlik ilkesi vazgeçilmez ve asla ikamesi olmayan bir kuraldır.

Nitekim Anayasa'nın 10'uncu maddesi herkesi dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetmeksizin kanun önünde eşit saymaktadır.

Yine Anayasa'nın 72'nci maddesi, vatan hizmetini her Türk vatandaşının hem hakkı hem de ödevi olarak tanımlamakta ve hizmetin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getirileceğinin ya da getirilmiş sayılacağına kanunla düzenleneceğini ifade etmektedir.

Buradan anlaşılacağı üzere, vatan hizmeti hak olduğu gibi her Türk vatandaşının da vecibesidir.

Bu durum paralelinde Milliyetçi Hareket Partisi'nin "Askerlik Sistemi"yle ilgili teklifleri şu şekildedir:

1 - Askerlik görevi; Anayasa'nın 10'uncu maddesi sınırları içinde kesinlikle herkesin eşitliğine dayanması gereken ve 72'nci maddede tanımlanan vatan hizmetinin bir gereği, milli ve maddi bir yükümlülüğüdür.

Öncelikle askerlik süresi ülkemizin savunma ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yeniden belirlenmeli, kısaltılmalı ve hangi meslek, gelir düzeyi veya eğitim seviyesine sahip olunursa olsun bu süre bağlayıcı olmalıdır.

Askerliğin milli bir görev olduğu ilkesinden taviz verilmeden, TSK'nın insan gücüne fazla gereksinim duymayacak bir şekilde modernizasyonunun yapılması gerekmektedir.

İçinde bulunduğumuz coğrafyada TSK'nın caydırıcı vasfını kaybetmeyeceği şekilde teknolojik imkânlarla donatılması temin edilmelidir.

2 - Bu şartlar altında her Türk vatandaşı; görevi, kökeni, mesleği, durumu ne olursa olsun, tam bir eşitlik içinde gerektiğinde silah altına alındığında askerlik hizmetinin yürütülmesini sağlayacak niteliklere kavuşacağı 'Temel Askerlik Eğitimi'ne tabi tutulmalıdır.

3 - Yükümlülük süresinin temel eğitim aşamasının dışında kalan bölümü için ise iki husus ve alternatif düşünülebilecektir:

a - TSK'nın ihtiyacına binaen yükümlülüğün geri kalan kısmını tamamlayacak olanlara kamu görevi ifa ettikleri yaklaşımla Devlet Memurları Kanunu'na göre göreve yeni başlayan bir memurun alacağı ücretten aşağı olmamak kaydıyla; aylık maaş ödenmesi ve bu duruma girenlere sivil hayatlarında kamu hizmetine alımda öncelik tanınması esas olmalıdır.

Böylelikle fiili askerlik görevinin içinde bulunanlar işinden, ailesini geçindirmekten ve gelirinden mahrum bırakılmayacak; bakmakla yükümlü olduğu kişilerin ihtiyaçları da karşılanabilecektir.

b - Ancak temel eğitimden sonra, yükümlülük hizmeti dışında kalacaklardan, kamuoyunu tatmin ederek belirlenecek bir tutar üzerinden bedel alınması hakkaniyeti tesis edebilecektir.

4 - Elbette sürekli yurtdışında çalışan vatandaşlarımız bunların dışında tutulmalı ve Türk milletinin güvenliğini temin edecek profesyonel asker sayısı da kendi mecrasında ele alınmalıdır.

Bu haliyle vatan hizmetinin yerine getirilmesinde herkes için eşitlik prensibi nispi olarak sağlanacak; parası olanın bedelliden istifade edebileceği, olmayanın da yararlanamayacağı adaletsiz ve insafsız bir süreç ortaya çıkmayacaktır.

Tasarının adaletsiz hükümlerinin düzeltilmesi ve yukarıda özetlediğimiz tarzda köklü çözüm ihtiva edecek ciddi bir düzenlemenin görüşülmesine fırsat vermesi için yapılmasını istediğimiz alt komisyon çalışması talebimiz iktidar milletvekillerinin oyları ile reddedilmiştir.

Tasarıyı genel olarak desteklemekle birlikte saydığımız eksikliklerinden ötürü muhalefet ediyoruz.

Prof. Dr. Münir Kutluata

Sakarya

Prof. Dr. Edip Semih Yalçın

Gaziantep

Koray Aydın

Trabzon

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**ASKERLİK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “5.112 Euro” ibaresi “10.000 Avro”, üçüncü fıkrasında yer alan “7.668 Euro” ibaresi “10.000 Avro”, dördüncü fıkrasında yer alan “Euro” ibaresi “Avro” şeklinde ve beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan “ve 21 gün süreli temel askerlik eğitime tâbi tutulmaları” ibaresi, ikinci fıkrasında yer alan “belirtilen yaş sınırı sonuna kadar temel askerlik eğitimi yapmayanlar,” ibaresi, üçüncü fıkrasında yer alan “veya yönetmelikte belirtilen süre içinde temel askerlik eğitimlerini” ibaresi ve aynı fıkra da yer alan “ve 21 gün süreli temel askerlik eğitime tâbi tutulmaları” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

“Yükümlülerin ödedikleri dövizler, dövizle askerlik hizmeti kapsamında çıkartılmaları hâlinde tâbi oldukları statüde askerlik hizmetini tamamladıktan sonra; ödemesini tamamlamadan Türk vatandaşlığından çıkmalarına izin verilen veya Türk vatandaşlığını kaybeden, askerliğe elverişsiz hale gelen ya da vefat edenlerin ödedikleri dövizler ise talepleri hâlinde kendilerine, vekillerine veya mirasçılarına iade tarihindeki kura göre Türk Lirası olarak yurtiçinde gösterecekleri banka hesabına iade edilir. Ödemesini tamamladıktan sonra, dövizle askerlik hizmeti kapsamında çıkartılmalarını talep edenlere, askerliğe elverişsiz hale gelenlere, vefat edenlere, Türk vatandaşlığından çıkmalarına izin verilenler ile Türk vatandaşlığını kaybedenlere geri ödeme yapılmaz.”

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN
**ASKERLİK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2- 1111 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “celp, sevk, eğitim, izin, sağlık, özlük hakları, geçici ve kesin terhis işlemleri,” ile “hizmet hesabı,” ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- 1111 sayılı Kanunun geçici 43 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve süresi içinde temel askerlik eğitimini yapmaları” ibaresi ile aynı maddenin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- 1111 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 46- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte her ne sebeple olursa olsun henüz fiili askerlik hizmetine başlamamış, 30 yaşından gün almış ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu ile 1111 sayılı Askerlik Kanununa tabi yükümlüler, istekleri halinde, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde askerlik şubelerine başvurmaları ve 30.000 Türk Lirası parayı ödemeleri şartıyla temel askerlik eğitimine tabi tutulmaksızın askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar. Başvuruda bulunanlar, öngörülen miktarı başvuru sırasında def’aten ödeyebilecekleri gibi, yarısını başvuru sırasında diğer yarısını ise başvuru tarihinden itibaren 6 ay içinde de ödeyebilirler.

Bu uygulama kapsamında ödenecek paralar, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı adına T.C. Ziraat Bankasında açılacak özel hesaba yatırılır.

Özel hesapta toplanan paralar, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde şehit yakınları, gaziler, özürlüler, muhtaç erbaş ve er aileleri, Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil)’ne mensup vazife malûlleri ile emniyet hizmetleri sınıfına mensup vazife malûl-

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4- Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

lerine yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerinin finansmanında kullanılır.

Bu madde hükümlerinden yararlanan yükümlüler hakkında saklı, yoklama kaçağı ve bakayadan dolayı idari ve adli soruşturma ve kovuşturma yapılmaz, başlatılmış olanlar sona erdirilir.

Bedelin ödenme usul ve esasları ile kaynağın kullanılmasına ilişkin diğer hususlar Bakanlar Kurulu kararı ile düzenlenir.

GEÇİCİ MADDE 47- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce temel askerlik eğitimini süresi içinde yapmadıkları gerekçesiyle dövizle askerlik hizmeti kapsamında çıkarılanlardan, halen bu Kanunun ek 1 inci ve geçici 43 üncü maddelerinde belirtilen diğer yararlanma şartlarını taşıdıklarını ve bu Kanunla değiştirilmeden önceki miktarlar üzerinden ödemelerini süresi içinde tamamladıklarını konsolosluklara müracaatla belgelendirenler, muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar. Bunlar hakkında askerlik hizmetini yerine getirmedikleri için idari ve adli soruşturma ve kovuşturma yapılmaz, başlatılmış olanlar sona erdirilir.

GEÇİCİ MADDE 48- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, temel askerlik eğitimlerini tamamlamalarını müteakip askerliğe elverişsiz hale gelen, vefat eden, Türk vatandaşlığından çıkmalarına izin verilen veya Türk vatandaşlığını kaybedenler ile ödeme ve temel askerlik eğitimi yükümlülüklerini süresi içinde tamamladıklarından kesin terhise hak kazananlara geri ödeme yapılmaz.

GEÇİCİ MADDE 49- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce dövizle askerlik hizmetinden yararlanmak üzere başvuranlar hakkında, başvuru tarihinde yürürlükte olan mevzuat hü-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

kümleri uygulanır. Ancak, bu yükümlüler temel askerlik eğitimine tabi tutulmazlar. ”

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 5- Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6- Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı V.

F. Şahin

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı V.

C. Yılmaz

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı V.

T. Yıldız

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı V.

N. Ergün

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Başbakan Yardımcısı V.

B. Arınç

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı V.

E. Bağış

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı V.

V. Eroğlu

